Крали Марко

Ангел Каралийчев

- Ангел Каралийчев
  -
- info
  -

Ангел Каралийчев
Марко суче самодивско мляко

На шест часа път от Прилеп има един голям камък, търкулнат сред полето. Десет души не могат да го помръднат. Лятно време, когато край него минат уморени от слънчевия пек пътници, отбиват се под хладната му сянка да си починат и да си похапнат. И се чудят коя ли е била оная силна ръка, която го е откъртила от далечните планини и го е катурнала в равнината. Ония, които идат от незнайни страни, мислят, че големият камък е паднал от небето, а попитате ли някой прилепчанин, той ще ви каже: „Този е Марковият камък.“

Старият град Прилеп, столицата на някогашния цар Самуил, е гнездото, в което се родил Крали Марко. Отначало той бил слабо и хилаво момче. С две ръце не можел да повдигне бащината си сабя и цял се скривал, като влизал в бащиния си ботуш. Страхувал се от мравките и бягал с писък, щом някоя мравка напълзяла босия му крак. В Прилеп турчетата го тупали по три пъти на ден. Бащата на Крали Марка — Вълкашин — бил един юнак, дето го нямало по света. Девет крале му се покланяли и думата му в девет земи била закон. Имал палати крал Вълкашин, имал сухо злато в палатите. Негови били всичките белорунни стада, които пасели по Прилепското поле. Владеел всичките просторни гори наоколо. Гневен пламък пламнал в очите на Вълкашина, когато гледал как първородният му син го срами. И не знаел какво да прави с него. Веднаж Марко играел с момчето на един анадолски турчин пред бащините си порти. Най-напред двете деца си приказвали кротко, но по едно време почнали да се препират: кой е по юнак — Марковият баща ли, или бащата на турчето.

— Баща ми — рекъл Марко — съди на девет крале!

— А моят — добавило турчето — има по-дълги мустаци.

— Моят баща има голяма сабя — похвалил се повторно Марко.

— А моят — отговорило му турчето — носи в пояса си пищов. Довечера, като стане тъмно, той ще гръмне през прозореца с пищова и ще ви избие всичките!

Тогава двете момчета се скарали и се сборичкали. Турчето, нали било по-яко, пипнало Марка, повалило го на земята, вързало му яко

краката и ръцете с една връв и го обесило на дъбовата порта с главата надолу. Заревал Марко като ранено зверче. Изскокнал отвътре Вълкашин и що да види: неговият син виси на мандалото. Потънал в земята от срам. Вдигнал ръка да го удари, но му дошло на ума, че е грехота родното си момче да убие. Ами взел, че го проводил в гората да сбира охлюви. Там имало една мечка стръвница. Дано го срещне мечката.

Отишел Марко в страшната гора. Загубил се между дърветата, заплел се като сърне в лозинките. Насред гората излязъл на една полянка. На полянката имало една чудна ябълка със златни плодове, натегнали надолу, светнали на слънцето. Погледнал Марко златните ябълки и не вярвал на очите си. Под ябълката стояло едно малко момиче, с бяла копринена риза облечено. Зуницата му — жива жълта змия с черни точки на гърба. На раменете му-малки сребърни крила, босо. Протягало босото девойче нагоре ръце към ябълките и плачело с глас.

— Защо плачеш? — попитал Марко момичето отдалеч. Не смеел да приближи, защото го било страх от змията.

— Искам една ябълка, а не мога да стигна клона — отвърнало девойчето.

— Защо не подхвръкнеш нагоре?

— Защото ми са още много малки крилцата.

— Покачил се Марко на дървото и откъснал две златни ябълки. Слязъл долу и ги търкулнал към момичето. Погледнал го в очите, които били по-зелени от шумата на гората, и се усмихнал. Избистрили се разплаканите очи на горското момиче. Навело се, взело едната от двете търкулнати ябълки и я захапало.

— Коя си ти? — попитал Марко.

— Аз съм Гюргя, самодивчето, а ти кой си?

— Аз съм Марко.

— Кой Марко.

— Кралевият. Синът на Вълкашина, дето владее Прилеп и всичката земя наоколо.

— Имаш ли сестра? — попита го Гюргя.

— Нямам — отговорил Марко. — Имал съм някога. Много хубава била. Казвали я Шаина. Баща ми бил на война, когато една нощ дошли трима черни арапи, прескочили през градските стени, влезли у дома и

грабнали Шаина. Тя била тогава като тебе. Баща ми, като се върнал, проводил един болярин да я дири. Цял свят обиколил боляринът — никъде не я намерил.

— Искаш ли да ми станеш побратим? — рекло самодивчето и протегнало ръка да му подаде нахапаната ябълка.

Марко погледнал жълтооката змия, която опасвала кръста на момичето, и се дръпнал назад.

— Защо бягаш?

— Страх ме е от змията.

— Яж от ябълката! Който яде от златната ябълка — никога змия няма да го ухапе.

Зарадвал се Марко, че ще има една малка посестрима в гората, доял ябълката, погладил с ръка змията по гърба и прегърнал Гюргя.

В туй време силно се огънала гората. Запращели клоните, пръснали се уплашени птиците на всички страни. Чул се конски тропот. Обърнали се децата и видели — иде Вида самодива — Гюргината майка. На чер кон яхала. Златна юзда държала в лявата си ръка, а в десницата и наместо камшик се виела жива зелена змия.

Запъхтеният кон спрял под ябълката. Вида скочила на земята и грабнала момичето си.

— Искам го, майчице — замолила се Гюргя на старата самодива, — да ми стане побратим! Нямам нито братче, нито сестра.

— Хубаво — отвърнала Вида, — нека ти бъде побратим! Но той е много малък и слаб. Ако го духнеш — ще падне. Юнак ли си, хей, малко момче?

— Юнак съм! — отговорил Марко.

— Я иди повдигни хее оня камък!

Самодивата му показала с пръст насреща високата планина, на чийто връх се белеел един камък, дето не могат десет души да го помръднат.

Отишел Марко на върха, обиколил камъка, огледал го, поклатил глава и пак се върнал. По-висок от него бил камъкът.

Как може да го повдигне!

— Не мога!

Тогава Вида самодива му дала да суче от нейното мляко.

Засмукал Марко самодивската гръд и усещал как при всяка глътка нови сили му идват, мускулите му стават яки като стомана и той расте.

Три часа време сукал самодивско мляко. И когато се оставил, такава сила забучала в гърдите му, че като пипнал един стогодишен дъб за клоните, оскубнал го с корените.

— Иди сега да те видя можеш ли да вдигнеш камъка! — викнала самодивата.

Закрачил Марко с широки крачки по гърба на планината. Излязъл горе, сграбил камъка с две ръце и го хласнал напред. Камъкът полетял като грамадна бяла птица, прескочил високите кули на града Прилеп, продължил по-нататък и паднал сред полето — на шест часа път от града.

— Хайде сега — казала Вида самодива, — тръгни по света да покажеш на хората юначеството си! Бъди закрилник на поробените си братя!

Тръгнал Марко из гората и запял. Като пеел, земята трепела. Къде е ходил, какво е правил него ден, никой не знае. Надвечер, когато прилепчани излезли смаяни от града да видят големия камък, запокитен от незнайна ръка, по пътя срещнали Вълкашиновия син води за ухото укротена мечката стръвница, от която кански пищели жителите на цялата окрайнина.

---

info

Информация за текста

$id = 9096
$book_id = 670
Източник: Моята библиотека / http://chitanka.info/text/9096
Сканиране: sir_Ivanhoe, август 2007 г.
Разпознаване и корекция: NomaD, август 2008 г.

Издание:
Ангел Каралийчев. Приказен свят. Том втори, 1982
Издателство „Български писател“, 1982

- Ангел Каралийчев
  -
- info
  -

Ангел Каралийчев
Хрельовата сватба

Имало по онова време един Хрельо Шестокрилеца. Той бил най-бързият юнак в Македония. Като стрела летял по друми неговият кон и оставял вятъра зад гърба си. Заженил се Хрельо за една далечна девойка, през девет стари гори, през девет села — в десетото. Хубава била Хрельовата годеница. Очите й греели като зелени елмази, а косата и — като жълто злато. Много крале провождали сватове да я искат за невеста, тропали по портите, но се връщали с празни ръце. На Хрельовите сватове девойката отворила портите.

С шарена бъклица отишел Хрельо в Прилеп града, при Марковия баща, да го калеса кум да му стане.

Пил Вълкашин от бъклицата, засукал мустака и го попитал:

— А де ти е малкият девер?

— Нямам.

— Може ли сватба без малък девер? Кой ще доведе невестата? Намери моя син Марка!

Тръгнал Хрельо да дири Марка. Тука Марко, там Марко — няма го. Обходил града, излязъл вън и на пътя срещна двама рибари, които се връщали от морето.

— Не сте ли виждали Марка, Вълкашиновия син? — попитал го Шестокрилеца.

— Видяхме го.

— Къде?

— На морския бряг.

— Какво прави там?

— Играе на пясъка. Трупа момчето с шъпи купчини пясък, големи колкото едновремешните могили, които стърчат край пътищата.

Бутнал Хрельо хвърковатия си кон към морския бряг. Заварил Марка стои на сянка под една могила и мисли.

— Какво мислиш, хей, малко момче? — провикнал се Хрельо.

— Мисля колко капки вода има в морето.

Засмял се Хрельо.

— Я остави ти мисленето, ами ми кажи, идваш ли да ми станеш млад девер?

Изгледал го накриво Марко.

— Върви си по пътя! — отговорил Марко. — Не се шегувай с мене, че ако остана и пипна за крака коня ти, ще хвръкнете и двама отвъд морето!

— Клетва давам, че не се шегувам, ела да ми деверуваш! — усмихнал се Хрельо под мустак и направил кръст.

Като видял Марко честния кръст, станал, отърсил пясъка от дрехите си и тръгнал. Отишли у Хрельови. Заварили сватбарите на крак. Гайдарите и цигуларите чакали. Завел Хрельо Шестокрилеца Марка в яхъра, кон да си избере. Сто бели коня, един от други по-хубави, пръхтели над яслите. Марко посегнал да избира. Хванал първия за опашката, завъртял го във въздуха и го изхвърлил навън:

— Туй магаре не е за мене кон!

Хванал втория — и него през вратата:

— И туй магаре не е за мене!

Пипнал третия, четвъртия, петия — един по един ги опитвал, додето очистил обора. Избърсал с ръкав малкият Марко мокрото си чело и рекъл:

— Няма в този яхър кон за мене!

И тръгнал пеш пред сватбата. Писнали гайдите, екнали цигулките, забучели тъпаните. Потеглила сватбата като тъмна мъгла. Два дни и две нощи вървели сватбарите през вековните гори, докато стигнат десетото село. Старата майка на девойката редом дарила сватовете. Кому риза дала, кому свилен пояс, кому сърмен колан, кому златошита кърпа, а на Марка дала най-скъп дар: момичето с очи като елмази, да го отведе до Хрельовата къща. И му дала още един боздуган да го закриля по пътя.

Тръгнала си назад сватбата. Минали веселите сватбари през две тъмни гори, навлезли в третата. До земята били увиснали кривите клони на дърветата. Едно малко пиле с шарени криле, кацнало на едно клонче, пеело:

— Спрете гайдите и тъпаните! Отбийте сватбата, потулете се зад дърветата, додето мине и замине черната хала!

Никой не разбрал думите на пилето, защото тъпаните заглушили тихия му глас, и то кършело от мъка криле.

Навлезли още по-навътре сватбарите и когато рукнали по най-дълбокия път, насреща им се задал черният Арапин. Той бил халата. На чер кон яхал. Спрял сватбарите. Онемяла гората. Изправил се старият кум Вълкашин и попитал какъв дар иска да го дарят, че да стори път на сватбата. Вино ли иска да го почерпят, златошита ли риза иска да му дадат, или пари да му начетат.

— Не ща нито вино, нито риза, нито пари — викнал Арапина.

— Аз съм по-богат от всичките царе на земята!

— Ами какво искаш?

— Искам младото булче!

И като размахнал с боздугана си над главите на сватбарите, Арапина помолил половината гора. Грозно се уплашили сватовете. Търтили бяг да бягат — кой накъдето му видят очите. Най-напред побягнал Хрельо Шестокрилеца, защото бил най-бърз от всичките. Останал само Марко с невестата. Излязъл напред малкият юнак, изправил се срещу черната хала и викнал:

— Ако си юнак, слез долу да се побориме! Недей плаши пилците, ами ела да ти опитам силата! Ако ме надвиеш — твоя да бъде невестата, ако аз те надвия — ще ти отрежа главата и ще я забия на кол пред градските порти на Прилеп.

Черният Арапин започнал да се смее. От смеха му гората се вълнувала. Де се е чуло и видяло педя-човек да излиза на борба срещу Арапина?

— Хей, педя-човек — викнал той, — ти ще ме умориш от смях!

Разлютил се Марко и бутнал невестата:

— Дръпни се настрана!

Вдигнал тежкия боздуган, закитил го и ударил коня на Арапина право в челото. Паднал конят и издъхнал. Скочил Арапина и се затекъл към Марка. Пипнали се двамата, борба да се борят. То не било борба, ами чудо. И когато вечерта настанала и огрял месецът, голият Марков нож блеснал над главата на поваления страшник.

— Няма да ти отрежа главата — рекъл Марко, — защото ти взех юначеството. Тръгни сега от село на село, от град на град да разказваш за моето юначество! И да не си посмял да спираш мирните сватби или да дигнеш ръка на християнин. Дето да, си под шумка да се потулиш — ще те намеря!

Повел Марко невестата към Хрельовия дом. Вървели по огрения от месеца път и си приказвали. Към полунощ стигнали. Когато влезли в двора, Марко надникнал през прозореца и видял, че сватбарите ядат печени агнета и пият вино. Тъкмо надигали пълни чаши, за да пият за душата на погубения Марка и заробената невеста.

Ритнал Марко вратата, изгледал всичките и нищо не им казал. Вдигнал боздугана си и почнал наред. Кому пет, кому десет.

А на Хреля двадесет и пет боздугана ударил.

— На ви сега невестата, защо без невеста сватба не се прави!

Па вдигнал на рамо малкият юнак боздугана, що тежал, осемдесет оки, и си тръгнал.

---

info

Информация за текста

$id = 9097
$book_id = 670
Източник: Моята библиотека / http://chitanka.info/text/9097
Сканиране: sir_Ivanhoe, август 2007 г.
Разпознаване и корекция: NomaD, август 2008 г.

Издание:
Ангел Каралийчев. Приказен свят. Том втори, 1982
Издателство „Български писател“, 1982

- Ангел Каралийчев
  -
- info
  -

Ангел Каралийчев
Чудната сабя

Една вечер по стамбулските улици излязъл един стар арабин с бели като сняг дрехи и се провикнал:

— Сабя продавам! Сабя, която се дипли дванадесет пъти и може да сече дърво и камък.

— Колко я даваш? — попитал най-големият стамбулски паша.

— Три кринчета злато.

— Ти да не си полудял, че искаш три кринчета злато за една ръждива сабя!

Арабинът нищо не отвърнал. Навел глава и тръгнал. В туй време насреща му се задало едно малко момиче с ясни очи и впило поглед в сабята.

— Тази ли е — попитало то — сабята, която преди много векове беше побита над царския гроб във Вавилон?

— Тя е — отговорил арабинът.

— Продай я на моя побратим!

— Твоят побратим има ли кринчета злато?

— Моят побратим е много богат. Почакай до утре! Аз ще отлетя да го повикам. Даваш ли дума?

— Давам. Ще чакам, додето изгрее слънцето.

Обърнало се девойчето назад и леко, като пъргава сърна, прекосило кривите улици. Излязло от Стамбул. Като стигнало в най-близката гора, откъснало крушов лист, свирнало три пъти и тозчас напреде му се озовал един сур елен. Яхнало го девойчето, навело се, грабнало изпод един камък пъстра тънка змия и го шибнало. Еленът плувнал през полетата на Тракия, край морския бряг към Македония. Златна се развявала косата на момичето.

Туй златокосо момиче било Гюргя, Марковата посестрима.

Слязла била от тъмните гори в града да си купи момински гердан.

В полунощ тя преминала по глухите улици на Прилеп и похлопала на Марковите порти. Излязъл Марко с газеничето да види кой го вика. Видял Гюргя. Прегърнал я, изтървал газеничето и то угаснало.

— Казвай, калка посестримо, защо си ми дошла?

Гюргя му разправила за сабята, която донесъл арабинът от Вавилон.

— Вземи я, побратиме, дай три кринчета злато, колкото ти поиска за нея, давай!

— Че каква е тази сабя? — попитал Крали Марко.

— Тя е сабята на Александър Велики.

Марко трепнал и очите му светнали в тъмнината.

— Не може да бъде! Що ще тая сабя в ръцете на арабина?

— Седни да ти разкажа!

Крали Марко седнал на един камък пред отворената порта, а бялата негова горска посестрима започнала:

— Ти си чувал за Александър Велики. С една шъпа македонци той тръгнал да завладее безкрайните пустини, неизбродните планини и гори, които гъмжат от слонове, и укрепените с високи стени градове на Азия. Когато младият цар преплувал морето, преди да скочи на брега, от кораба закитил копието си да се забие на азиатска земя и викнал:

— Азия ще бъде моя! Короните на всичките царе, среброто и златото от съкровищниците им ще потекат като река към отечеството ми!

Щом слезли на брега македонците и тръгнали, конете им потънали до колене в дълбокия пясък на една пустиня. Пустинята била безкрайна. Море от пясък. Нямало нито селище, нито път, нито дърво, ноти птица. И нали никой от македонците не знаел пътя към светлите и цветущи градове на персийския цар Дария, войската се залутала и загубила пътя. Девет деня вървял младият цар през пясъците, а подире му мудно се влачели македонците, капнали от умора, от жажда и от глад. Още на третия ден подир слизането им от кораба се привършила храната им. На десетия ден вечерта македонците стигнали един оазис. Три високи палми засенчвали една бедна колиба. Пред колибата заварили един полугол старец, пустинник, и една тънконога бяла коза.

— Какво правиш тука, старче? — попитал го царят.

— Стоя и чакам загубени в пустинята пътници, за да им покажа пътя към градовете на цар Дария.

— Кой те проводи тука?

— Бог — отвърнал старецът.

В туй време един от царските военачалници извил главата на козата и измъкнал меча си да я отреже.

Старецът затворил очите си да не гледа.

— Стой — викнал му царят. — Кого ще нахраниш с нея?

— Тебе, господарю?

— Пощади — отвърнал Александър Велики — козата на тоя добър старец. Когато гладува цялата войска, нейният цар няма право да яде печено месо. Кажи ни, дядо — обърнал се той към пустинника, — има ли наблизо вода да пием!

— Има един ручей.

Старецът тръгнал нагоре към залез слънце и ги завел при ручея, който лъкатушел като змия между пясъците. Навел се царят, навели се и войниците да пият. Пили и когато се дигнали, усетили чудна сила в гърдите си. Водата на ручея била оная жива вода, от която пиели най-големите юнаци по света. Който сръбнел от нея, ставал непобедим. Един Александров войник извадил от торбата си мъртва, изсъхнала риба и я пуснал във водата да омекне. Но какво да види! Рибата, щом потънала в бистрия ручей, изведнаж оживяла и пъргаво плувнала. Тогава Александър Велики заповядал на войниците си да умият в ручея оръжията си, да напоят конете си и сам потопил грамадната си сабя.

Дигнала се освежената войска, на другия ден осъмнала пред високите стени на приказния град Вавилон. Тежката дъбова порта, обкована с бронз, била здраво заключена. Царят на македонците потропал с копието си. Никой не се обадил отвътре. Тогава той замахнал с грамадната си сабя и разсякъл портата надве. С грозни викове нахлупи македонците във Вавилон… Минала се една година. Като покорил двамината най-големи царе на Азия — Дария и Пора, — Александър Велики пак се повърнал във Вавилон и там починал. Погребали го македонците и над гроба побили сабята му. Тази същата сабя, която продава арабинът. Яхни моя сур елен и бягай в Стамбул да я купиш!

— Колко пари иска за нея арабинът?

— Три кринчета злато.

Станал Марко. Върнал се в къщи, отключил съкровището на Вълкашина и нагребал в едни дисаги три кринчета злато. Яхнал бързоногия елен. Полетял над гори и полета, през равната Тракия и преди зора да зазори, стигнал в Стамбул. Купил чудната сабя. Тя била стара и ръждива, а на дръжката и светел един голям драгоцен камък.

info

Информация за текста

$id = 9098
$book_id = 670
Източник: Моята библиотека / http://chitanka.info/text/9098
Сканиране: sir_Ivanhoe, август 2007 г.
Разпознаване и корекция: NomaD, август 2008 г.

Издание:
Ангел Каралийчев. Приказен свят. Том втори, 1982
Издателство „Български писател“, 1982

- Ангел Каралийчев
  -
- info
  -

Ангел Каралийчев
Крали Марко си намира конче и булче

Когато се върнал Марко в Прилеп, накрай града слязъл от сурия елен и го пуснал да иде в гората при Гюргя. Нарамил сабята и тръгнал към къщи. Силно затуптяло сърцето му, като си помислил коя ръка е стискала някога сабята. На портата излязла да го посрещне стара майка. Тя го попита:

— Защо ти е, сине, тая страшна сабя?

— Ще тръгна, майко, да браня братята си от врага, който тъпче хубавата ни земя. Я допри до земята ухото си да чуеш как пищи нашият народ, като немощно орле, на което е пламнало гнездото и то напразно се мъчи да разпери голите си крила и да побегне!

— Широка е нашата земя, Марко. Ако ходиш пеш, не ще да можеш навсякъде овреме да пристигнеш. Де ти е конят?

— Нямам кон — замислил се юнакът.

— Без кон не бива. Едно време баща ти имаше тънконога бяла кобила. Ако я видиш, ще я познаеш по черният белег между двете очи. Очите и са жълти като есенната шума на гората. Когато старият ти баща почина, аз я натирих по ливадите на Преспанското езеро. Години минаха оттогава. Тя пасе там и не се е никога връщала. Иди да я намериш! Носила е бялата кобила над Македония и чуждите кралства твоя юначен баща, ще носи и тебе. Иди да я намериш!

Обърна се Марко и се упътил към Преспанското езеро, където се зеленеела тучната шир. Тръгнал край брега на езерото и подсвирнал. Тънконогата кобила пасяла росна трева в една дълбока ливада. Щом го чула, тя вдигнала глава и почнала да цвили. До нея наостril уши млад жребец, с горящ червен косъм. Помамил я Марко, посегнал да я хване за увисналия сребърен синджир, но тя трепнала и се хвърлила в езерото. Тогава Марко уловил жребчето и го погледнал: и неговите очи били жълти като майчините му. Метнал се на гърба му, навел се напред и стиснал здраво буйната му грива. Жребчето обиколило ливадето и се втурнало в езерото подир майка си. Плувнало. Плувнал и Марко, потънал до гърди във водата. Щом минали на другия бряг,

намокреният момък слязъл, потупал жребчето по гърба, помилвал го по челото и му рекъл:

— Аз ще ти бъда господар!

Тогава за чудо кончето проговорило с човешки глас:

— Аз съм юнак, но ти си по юнак от мене. Бъди ми господар!

— Как ти е името? — попитал го Крали Марко.

— Шарколия.

— Можеш ли да ходиш бърже?

— Мога по-бърже от вятъра.

Радостно се втурнал Марко с пъргавия си кон към града.

Като стигнал пред високите порти, провикнал се:

— Излез, майко, да отвориш портата!

Додето повтори, Шарколия литнал нагоре и прескочил портата. Не слязъл Марко, ами попитал коня:

— Кажи, майко, едно време кой ковеше бялата тетьова кобила? Кой му точеше дългата сабя?

— Ще идеш, синко — отвърнала майка му, — в Солун при Яна ковача, дето прави сребърни подкови, златни синджири и скъпи чаши. Накрай града, под земята му е ковачницата. Лична е бялата му къща с желязна порта, бели дувари и дълбок кладенец сред двора. Занеси му две торби петолевки. От тях той ще изкове подкови за коня ти. Дай му сабята ти да наточи и му носи още много здраве.

Поел Марко към Солун. Когато похлопал на Яновите железни порти, обадил се ковачът отвътре:

— Хей, кой си ти, незнаен юнако?

— Аз съм Крали Марко, Вълкашиновият син.

— Защо си дошел?

— Дошел съм да ми подковеш коня и сабята ми да наточиш.

— Я си върви по пътя, лудо, други ковач си намери! Аз съм вдигнал две сватби — женя син и дъщеря, — време нямам. Доде не свърша сватбите, решил съм да не прекрачвам прага на ковачницата и чук да не хващам с ръка.

Разлютил се Марко и викнал:

— Отвори!

— Няма да отворя! — обадил се Яно.

Тъй ли? Тогава Марко замахнал с боздугана и ударил тежката порта. Веднъж я ударил — насред двора отхвръкнала. Влязъл вътре и

погледнал с гневни очи ковача. Уплашил се Яно и почнал да се моли:

— Чувай, Марко, едно време имахме голяма дружба с твоя баща. Този боздуган, с който събори портата ми — аз съм го правил. Брат да ми си, не ми разтуряй сватбите! Почакай да ги свърша!

И донел Яно от зимника два котли вино да го почерпи. Изпил Марко двата котли на две глътки.

— Ти — обърнал се към ковача — подиграваш ли се с мене? Не ми точи вино капка по капка, ами донеси чашата чабурлията!

Чашата чабурлията събирали ни повече, ни по-малко тъкмо седемдесет стари оки. От нея някога пиел Марковият баща, когато се връщал изморен от страшните боеве. Вдигнал я Марко и изпил на един дъх руйното вино. В туй време Яновата щерка, чернооката Ангелина, със светнали жълтици на шията, гледала от пруста. Като видяла как Марко пресушил чабурлията чаша, високо се засмяла. Марко повдигнал очи нагоре и бил поразен от нейната хубост. Тя греела по-хубаво от слънцето, което трептяло над широкия Янов двор. Сърцето на младия юнак пръпнало като пиле в росен листак.

— Доведи я, Яно, да ми целуне ръка, дар ще даря този черноок дявол!

Излязъл ковачът на пруста и довел дъщеря си. Колкото била хубава, още по-хубава се изправила срещу Марка Ангелина. Той протегнал ръка от коня и тя доближила устните си до нея. В шъпата и Марко спуснал три жълтици. Когато посягала да ги вземе, на дясната й ръка светнала чудна гривна.

— Я дай да ти видя гривната, кой ти я изкова?

— Тетьо ми я изкова — отвърнала Ангелина и повторно протегнала ръка. Наместо да разгледа гривната, Крали Марко стиснал здраво ръката на момата, издигнал, я нагоре и я преметнал отпреде си.

— Хой! — викнал на коня и изчезнал.

Излязъл Яно, сложил ръка над очи и погледнал: далеч някъде сред полето се подемало облаче бял пушек.

Крилат кон бил Шарколията!

— Хайде, карайте сега другата сватба! — викнал ковачът на сватбарите. — Едната се свърши вече!

---

info

Информация за текста

$id = 9099
$book_id = 670
Източник: Моята библиотека / http://chitanka.info/text/9099
Сканиране: sir_Ivanhoe, август 2007 г.
Разпознаване и корекция: NomaD, август 2008 г.

Издание:
Ангел Каралийчев. Приказен свят. Том втори, 1982
Издателство „Български писател“, 1982

- Ангел Каралийчев
  -
- info
  -

Ангел Каралийчев
Крали Марко спасява три синджира роби

Било на Петровден, най-хубавия летен празник. Роса оросила земята и окъпаните узрели ниви и дълбоки гори светнали, сякаш били постлани с дребен бисер. Обръщали чела към синьото небе малките цветчета и пиели лъчите на небесната светлина. Радостно зачуруликали в гнездото под стряхата трите малки лястовичета.

Старият калугер Слави ударил с чук ясната камбана на Светогорския манастир. Трепнала пробудената синя шир, сепнали се тихите гори, звъннали като звънци на подгонено стадо стъклата на прозорците. Пробудил се Крали Марко. Станал, отворил прозореца и погледнал навън. И чул как дръвчето, камъчето и тревицата слушат манастирската камбана и се молят. Накипяла молитва и в неговата юнашка душа. Облякъл се, препасал дипленицата, нарамил боздугана си и викнал на младото си булче да оседлае Шарколията.

Тогава отворила вратата на стаята му неговата побеляла майка и го попитала:

— Къде ще идеш, сине?

— На Светогорския манастир — отвърнал Марко. — Искам да целуна свети Петровата куна и да приема светото причастие.

— А защо ти са ножът и боздуганът? Остави ги, Марко!

Зная те какъв си. Ако срещнеш душманин, може да сториш грях. А окървавиш ли си ръката, не бива с нея да поемаш светото причастие.

Послушал Марко майка си. Разпасал си дипленицата, окачил на стената тежкия боздуган и тръгнал без оръжие.

Марковата млада булка, нали била хитра и досетлива, когато оседлавала коня, тайно потулила в гривата му надиплената сабя, а боздугана вързала за опашката.

— Ако на господаря ти потрябва оръжие — поръчала тя на Шарколията, — обади му.

Излязъл Марко от Прилеп и поел по белия друм през поляните, където също като паднали облаци пълзели белорунни стада и звънците

им люлеели цялата окрайнина. Изминал полето конникът, заглъхнал зад гърба му шумът на стадата и навлязъл в една честа букова гора. Погледнал дърветата и що да види: буките повехнали. Като попарени от люта есенна слана клюмали надоле листата на дърветата. Никога посред лято такова чудо не е бивало. Запитал Марко гората:

— Кажи ми, горо, защо си толкова посърнала? Пожар ли те опожари, или слана попари шумата ти?

Гората никога не хортува, но на Марка отвърнала:

— Да ти кажа, незнайно юначе. Нито ме е пожар горил, нито ме е сушила сушата. Тая сутрин, преди изгрев слънце, през мене минаха турци еничари, с криви ятагани. Те караха навързани три синджира роби, твои братя християни. Първият синджир бяха млади невести с червени гердани. Те пищяха като изгорени змии за децата си, оставени в люлките ненакърмени. Вторият синджир бяха румени девойки, измъкнати от становете, когато тъчели своите сватбени дарове. Техните очи бяха изсъхнали от плач. Най-подир третият синджир — млади момци. Гневен пламък гореше в очите им. Със стиснати юмруци и сподавена мъка пристъпваха момците и дума не обронваха. Всичките тъпчеха боси по пращния друм. Като ги гледах, от жалби ми повехна шумата.

Бутна Крали Марко Шарколията:

— Бягай, Шарко, да ги настигнеме! Ако ги догониме, утре краката ти ще подкова със златни подкови.

Втурнал се като лекокрила птица между дърветата бързоногият кон и летял три часа време. Накрай гората, където тече буйният Вардар, Крали Марко настигнал еничарите и трите синджира роби. Насядали край брега на Вардара, те му заръчвали:

— Вардаре, ние отиваме нагоре, към незнайна земя, а ти течеш надоле. Когато преминеш гората и навлезеш в широкото поле, ще стигнеш едно село — първото, отляво на брега дето е. То е родното ни село. Нашите майки и бащи ще излязат да те попитат — не си ли виждал заробените? Ти да им кажеш, Вардаре: „Много здраве от дъщерите и синовете ви, които няма да се върнат никога!“

Горещи сълзи парели като живи въглени гърба на широката река. Нажалил се Крали Марко и викнал на турците:

— Турци еничари, народни изедници, пуснете робите! ако ги пуснете доброволно, дар ще ви даря. Всекиму ще дам по жълтица, а на

пашата ви — две!

— Да си вървиш по пътя, неверниko, че и за тебе имаме една празна халка!

Закипяла юнашката Маркова кръв. Грабнал един камък и го покитил. Камъкът паднал далеко зад еничарите, на другия бряг на Вардара. Никого не улучил. Попитал се за кръста и горчиво въздъхнал: няма я дипленицата, най-вярната му другарка. Като въздъхнал, чул го Шарколията и му рекъл:

— Защо въздишаш, стопане? Я бръкни в гривата ми да видиш какво е скрито там!

Изтеглил Марко сабята, светнал от радост, подскокнал от коня, замахнал с десницата си, сабята се раздиплила и изпищяла като диво горско пиле.

— Пазете се, черни души!

Замахнал надясно. Доде се обърне наляво, не останал нито един жив турчин — покосил ги, както косата коси млада пролетна трева.

Че отвързал Марко трите синджира роби и на всичките дал по една парица — да си купят чехли, боси да не ходят. И ги проводил да си вървят в тяхното село, там да добруват и когато се зададе свят ден, да палят по една вощеница за душата му. Че е много грешен Марко. Що човешки души е погубил!

Върнали се свободните хора назад, а Марко продължил пътя си към Светогорския манастир. Към пладне стигнал в манастира. Слязъл от коня, вързал го о кривата липа, която засенчвала полянata пред манастирските порти и взел да обикаля манастиря. Не смеел Крали Марко да влезе. Нали тая заран е затрил толкова човешки души — как ще вземе светото причастие? Старият игумен Слави го съгледал от един прозорец, излязъл вън и го попитал защо обикаля наоколо, а не влезе да се помоли. Разправил му юнакът какво се случило и защо не смее да влезе в манастиря за причастие.

— Нямаш ли други грехове? — попитал игуменът.

— Нямам, отче!

— Като е тъй, ела да ти дам не едно, а три причастия: първото ще бъде за старата ти майка, задето те на добро учила, второто ще бъде за хитрото ти булче, задето е гудило дипленицата в конската грива, а третото — за тебе, юнако, задето си сторил такова голямо добро на поробените си братя!

info

Информация за текста

$id = 9100
$book_id = 670
Източник: Моята библиотека / http://chitanka.info/text/9100
Сканиране: sir_Ivanhoe, август 2007 г.
Разпознаване и корекция: NomaD, август 2008 г.

Издание:
Ангел Каралийчев. Приказен свят. Том втори, 1982
Издателство „Български писател“, 1982

- Ангел Каралийчев
  -
- info
  -

Ангел Каралийчев
Шаина

Един ден на черна кобила — бърза като лястовичка — дошла от незнаен край Шаина, хайдуткинята. Размахала гола сабя, развяла дългата си копринена коса и вихром, яхнала на колибата, обиколила три пъти Прилеп. Трепнали прилепчани. Шаина ръзпънала сред полето бял шатър. Пред шатъра побила сабята си и на дръжката й окачила тежък гердан все от жълтици, които блещукали на шията й. Завардила пътищата, не давала нито пътник да мине, нито пиле да прехвръкне. Девет деня вардила и на третия поробила трима души турци прилепчани, трима паши, проводени от султана да потурчат нейния род. Поробила ги Шаина, вързала ги с железни вериги, отвела ги в Светогорския манастир и ги затворила в дълбокия манастирски зимник. Повикала игумена Слави, който служел вечерня, и му поръчала да занесе на пашите честния кръст да го целунат. Ако не го целунат, хайдуткинята ще им отреже главите като на петровски пилета.

Научил се в Стамбул султанът и му станало грозно. Туй за туй ще отидат верните му паши. Вдигнал на крак седемдесет души, върли като вълци еничари, и ги проводил в Македонската земя, да погубят Шаина. Главата й да донесат в торба, да я види каква е тази юначна жена. Тръгнали еничарите все край морето. Вървели, вървели, додето слезли в Македония. Навлезли в Прилепското поле, забелязали отдалеч шатъра на Шаина, кацнал като бял лебед сред полето, и бърже го оградили от всички страни.

Било ясно утро. Шаина току-що се била пробудила и излязла от шатъра боса по росната трева да прибере златната си коса. Изправила се пред побитата блеснала сабя. Сабята й служела за огледало.

Като ловджийски кучета дебнали еничарите в леката утринна мъгла. Щом ги видяла, хайдуткинята се провикнала:

— Почакайте, млади еничари, не бързайте да отивате на другия свят! Дяволът още спи и не е отключил портите на ада, за да ви прибере. Почакайте, додето си уплета косата на две плитки, че тогава ще ви изпроводя!

Спрели се еничарите. Под вежди ги погледнала юнакията е нехаела. И когато уплела златната си коса и двете плитки увиснали като две жълти змии на гърба й, тя грабнала сабята си и я завъртяла. Започнала сеч да сече. И додето полъхне утринният вятър и дигне мъглата, прав турчин не останал на Прилепското поле.

Измила в росната трева сабята си Шаина, яхнала черната си кобила, ударила право към Прилеп и затрополяла по каменните улици на града. Спряла се на прилепския мегдан и викнала:

— Слушайте, хора прилепчани! Тая сутрин жетва женах.

Уморих се, огладнях. Да ми донесете пред шатъра два овни печени и една пещ житен хляб. Забравихте своята жетварка!

И пак се върнала към полето.

Научил се султанът за еничарите. Дигнал трима глашатаи и ги проводила да обикалят царството му. Да обадят на турците и българите, че ако намери юнак, който да погуби Шаина, хайдуткинята, ще му даде султанът злато, безценни камъни и два града, които си избере юнакът.

Чул Крали Марко глашатаите от кулите си и се помамил.

Пусто злато! Пусти безценни камъни! Пуста лакомия!

Яхнал Шарколията и щом се появил на полето, хвърлил тежкия боздуган. Като гръм минал боздуганът над белия шатър и когато паднал на земята, цялото поле се залюляло.

Илязла Шаина да види кой иде и тръпки я побили, като го видяла. Не е юнак, ами хала. Калпакът му — самур калпак с три паунови пера, веждите му като крила на лястовичка, очите му — очи на граблив орел, а под копитата на коня му земята се огъва.

Уплашила се младата хайдуткиня, изтървала сабята си и хукнала да бяга като кошута пред гневен ловец. Гонил я Крали Марко що я гонил, настигнал я в честата гора, скочил от коня си, стъпил на гърдите й, измъкнал сабята си от ножницата и замахнал да й вземе главата. Щом вдигнал ръка, Шарколията изцвилил три пъти. Взрял се Крали Марко в очите на поваленатa мома и се сепнал. Като че някога е виждал тези очи. Привел се още и втренчил поглед. Искал да си припомни.

— Защо ме гледаш тъй? — продумала Шаина.

— Мъча се да те позная. Как ти е името?

— Шаина.

— Защо носиш турско име?

Бързо заговорила робинята:

— Някога, когато бях момиче на петнайсет години, живеех в кулите на своя баща. Моят баща беше крал и управляваше девет земи. Една вечер в нашия град минаха трима араби. Баща ми го нямаше в къщи. Той беше заминал за Солун да си подковя коня. Грабиха що грабиха арабите в нашия хубав град, дигнаха имането на баща ми, а мене отвлякоха. Заробиха ме, отведоха ме я тяхната земя. Дадоха ме на пашата. Пашата ме затвори в кулата си и пред вратата на кулата се изправиха трима араби с ятагани да ме вардят. Там стоях десет години. Десет черни години прекарах. Додея ми на пашата да слугувам. Домиля ми за нашата земя, причерня ми веднаж на очите, грабнах пашовия ятаган и погубих трима араби. Яхнах най-бързата кобила, която пасеше свободна на полето, и побягнах тука, в моето родно място.

— Че коя си ти? Попита я Марко.

— Аз съм поробената дъщеря на крал Вълкашина. А ти?

— Аз съм Крали Марко, Вълкашиновият син!

— Моят брат! — викнала Шаина и скочила.

Марко хвърлил настрана дипленицата, светнал от радост и прегърнал загубената си сестра.

---

info

Информация за текста

$id = 9101
$book_id = 670
Източник: Моята библиотека / http://chitanka.info/text/9101
Сканиране: sir_Ivanhoe, август 2007 г.
Разпознаване и корекция: NomaD, август 2008 г.

Издание:
Ангел Каралийчев. Приказен свят. Том втори, 1982
Издателство „Български писател“, 1982

- Ангел Каралийчев
  -
- info
  -

Ангел Каралийчев
Крали Марко обикаля земята за един ден

Един ден Крали Марко като минувал през едно добруджанско село, пред коня му се изправила стара дрипава жена и протегнала ръка за милостиня.

— Защо просиш бабо? — попитал я Крали Марко.

— Защото гладуваме, незнаен юнако! Нямаме зърно жито в селото. Суша опожари Добруджанската равнина. Нивите не можаха да вържат клас, полята почерняха и добитъкът измря от глад. Тая зима дърветата от гората не ще стигнат за кръстове; от глад ще мре равна Добруджа.

Бръкнал Марко в пояса си, извадил сърмената кесия, но в кесията не намерил нито една пара да дарува бабичката. Тежко му станало. Навела глава, потеглил през осиромашалите села и надвечер стигнал в Солун. Отбил се в една хладна механа да сръбне чабур вино, дано виното разкара мъката му. Пил чабур, пил два, въздъхнал. Пил три чабура — очите му светнали. Започнал тогава да се хвали:

— Имам булче, по-хубаво от звезда. Не го давам за три града като Солун, с пристанището и всичките гемии в пристанището.

— Да ти е честито булчето! — обадил се от дъното на механата Жълтия евреин, най-богатият човек в Солун. Колкото гемии плували тогава по Бяло море, по Черно море и по Синьо море — всичките били на Жълтия евреин.

— Имам хвърковат кон, който може да обиколи за един ден цялата земя! — повторно се похвалил Крали Марко.

— Не вярвам! — викнал Жълтия евреин.

— Искаш ли да се хванем на бас?

— Искам. Ако аз заложа една гемия догоре пълна с жълтици, ти какво ще заложиш?

— Залагам коня си! — отвърнал Крали Марко.

— Не ща го.

— Залагам булчето си!

— Приемам — съгласил се Жълтия евреин и подал ръка.

Рано на другата сутрин Марко оседлал Шарколията, яхнал го и тръгнал по широкия друм, който опасвал като колан цялото земно кълбо. От изгрев слънце тръгнал към залез и продумал на коня си:

— Бързай, Шарко! Ако обиколиме до довечера цялата земя, утре Яно ковачът ще ти изкове златни подкови. Бягай, братко!

Разперил криле Шарколията и хвъркнал. Отишел да се не види. Додето слънцето излезе на една копраля, изходил половината път, половината земя обиколил; додето слънцето се издигне и още една копраля, изходил хвърковатият кон и другата половина. Откъм изгрев се задал Крали Марко и като наближи Солун, сърцето му затуптяло от радост. На два часа път на Солун тогава имало един хан. Крали Марко спрял на хана хем да почине умореният му кон, хем той самият да подремне, додето слънцето превали към залез. Легнал си юнакът, заспал, а ханджията повел изпотения кон за юздата да го разхожда по двора.

— По каква работа ходи твоят господар? — попитал ханджията Шарколията.

Конят му разправил. Тогава ханджията пуснал юздата, влязъл в хана и тозчас се появил с една кофа червено искрящо вино. Навел се Шарколия да пие, пил и се напил. Щом го напоил, ханджията извадил от джоба си една остра ножица и му отрязал лявото крило. Този ханджия бил брат на Жълтия евреин. Надвечер Крали Марко се пробудил и скочил: слънцето клоняло към залез. Метнал се съненият юнак на коня и го бутнал да бяга. Бягал Шарколия, що бягал, показали се кулите на Солун, но градът бил още далеч.

— Лети! — подканил го Марко.

— Не мога, господарю!

— Защо не можеш?

— Ханджията отряза с ножица лявото ми крило.

Прехапал устни Марко. Свило му се сърцето, като си помислил, че евреинът ще вземе хубавата му невеста, и грозно изревал.

На рева му тозчас се отзовала неговата посестрима Гюргя и долетяла на своя сур елен.

— Защо ревеш, побратиме? — попитала го тя.

Тъй и тъй — разправил й Крали Марко.

— Не бой се, мили побратиме, ами яхни моя елен и бягай към Солун!

Прехвърлил се Марко от Шарколията върху елена и преди слънцето да потъне зад морето, скочил пред механата. Жълтия евреин още повече пожълтял и нагребал цяла гемия злато от съкровищницата си за Крали Марка. Натоварил Марко златото на една биволска кола и го закарал право в Добруджа. Спрял сред равнината, повикал кметовете на селата и им отмерил по едно кринче жълтици за всяко село.

— На ви пари! Купете храна за гладните добруджанци, додето дойде новото жито — поръчал им той и се върнал пак на юг, към Солун.

В Македония той намерил Гюргя, седнала под едно дърво — плете му чорапи и пее, а до нея Шарколия със здраво крило, пасе трева.

— Да си ми жива, посестримо, дето излекува хвърковатия ми кон с горско биле! — викнал Марко, прегърнал самодивата и я целунал три пъти по челото.

Дигнал се оттам и отишел право на хана. Отскубнал един косъм от мустака си, повикал ханджията и без да му продума нещо, обесил го с косъма на фенера, който светел пред вратата на хана.

---

info

Информация за текста

$id = 9102
$book_id = 670
Източник: Моята библиотека / http://chitanka.info/text/9102
Сканиране: sir_Ivanhoe, август 2007 г.
Разпознаване и корекция: NomaD, август 2008 г.

Издание:
Ангел Каралийчев. Приказен свят. Том втори, 1982
Издателство „Български писател“, 1982

- Ангел Каралийчев
  -
- info
  -

Ангел Каралийчев
Крали Марко и Филип Маджарина

Там, където белият Дунав се промъкна през Железните врата, веднаж две млади робини слезли да перат окървавените ризи на Филип Маджарина. Щом робините натопили дрехите на страшния Маджарин, бистрата река почервеняла и потекла кървава надолу покрай цветущия български бряг. В туй време по равното Дунавско поле минувал Крали Марко и се отбил от пътя да напои жадния си кон. Нагазил Шарколията до корем, навел глава, помирисал водата и не рачил да пие. Погледнал Марко — реката тече червена. Почудил се и тръгнал нагоре към Железните врата. Дали някъде моми перат червени платна, или край бреговете на Дунава се бият две войски и от кръвта или Дунавът тече окървен? Вървял що вървял, намерил двете момичета — перат и плачат.

— Малки момичета — викнал им той, — защо перете кървави ризи и като перете, плачете?

Вдигнали глави и двете робини, обърсали си налените със сълзи очи и проговорили:

— Ние сме българки, робини на Филип Маджарина. Пет години вече му слугуваме. Откак ни е заробил, бял ден не сме виждали. Стоиме тука на чуждия бряг, гледаме отсреща българската земя и сърцата ни се за родния край. Молим се на бога да ни стори на птички, за да прехвръкнем над широката река. Ти откъде идеш?

— От Българската земя — отвърнал Крали Марко.

— Ами мина ли през нашето село?

— Не съм минал, девойки, през вашето село. Защо питате?

— Защото снощи Филип Маджарина се върна със своята страшна орда и докара девет товара имане. Неговият пръв войвода ни обади, че ордата минала през нашето село. Когато Филип и войводите му снеха ризите си, ние видяхме по тях кръв и изтръпнахме. Кои ли души е погубил хайдутинът? Защо не си минал през нашето село, да ни обадиш сега живи ли са майките ни, бащите ни и братята ни!

— А къде е Филип Маджарина? — попитал Крали Марко.

— Ей го хе, там сред полето. Под сивите шатри стоят неговите харамии и чакат да им покаже с пръст накъде да тръгнат, коя земя ще обират, кои села ще горят.

— Много ли е войската му?

— Три хиляди души. Хиляда голи арнаути с по два пищова в пояса и червени медни обеци. Хиляда черни цигани на магарета с криви ятагани и празни чували за грабеж. И хиляда души синеоки маджари, на черни коне, с тънки пушки и къси ножове на бедрата. Не ходи, брат да ни си, ще ти вземат главата!

Бутнал Крали Марко Шарколията право към шатрите на Филипа Маджарина и отдалече се провикнал:

— Къде си, Филипе, разбойнико?

Подал Филип глава от шатрата и трепнал:

— А, ти ли си, Крали Марко — отговорил той, скокнал на крака и яхнал врания си кон. — Аз те дирих под дърво и шумка и не можах да те намеря, но ти сам ми дойде в ръцете!

— Дръж се, люта змийо, да те видя що за юнак си! Разплакал си земята ми!

И померил Марко с боздугана. Померил го право в челото. Хитър бил конят на Филипа. Доде стигне боздуганът, той коленичил и топузът префучал над главата на неговия стопанин. Дошел ред на Маджарина. И той поклатил тежкия си боздуган с все сила. Стоял Марко и чакал. Ударил го топузът тъкмо сред челото и цялата орда на Маджарина ревнала от радост. Ударил топузът Крали Марко между двете вежди и се пръснал на сто парчета, а челото — здраво. Махнал с ръка Марко, сякаш дребна муха минала по челото му.

— Ела сега да се надхвърляме! И там да те видя какво струваш! — повикал Марко Маджарина.

И двамата обърнали конете си към Дунава, където се белеели грамадни камъни. Подире им тръгнала цялата орда.

— Хвърляй пръв! — рекъл Марко.

Филип Маджарина се навел и взел от земята един камък, що тежал цели осемдесет оки. Хвърлил го над Дунавското поле. Паднал камъкът сред полето на три часа път. Паднал уморен и не потънал в земята.

Тогава Крали Марко се навел и грабнал друг камък, дето тежал двесте оки, и го метнал като лека топка. Като птица отлетял камъкът

над полето, прехвърлил сините върхове на Балкана, минал над Родопите и се загубил към Бялото море. Тръгнали да го дирят. Вървели пет деня път — няма го. Когато стиснал морето, качили се на един кораб и преплували отвъд. Чак там, на другия бряг на Бялото море, намерили камъка, потънал пет човешки боя в земята.

Попитал Марко Филипа Маджарина:

— Кажи сега, какво да те правя?

— Прости ми! — замолил се разбойникът, паднал на колене и почнал да целува краката на чудния юнак.

В туй време някъде, при Железните врата, жално зацвилил Шарколията.

— Знаеш ли защо цвили моят кон! — попитал Марко. — Шест дни вече стои вече конят ми жъден. Капка вода не е сръбнал. Шест дни твоите робини перат окървавените ризи и Дунавът тече червен към морето. Я ме заведи в онуй село, от което си смъкнал девет товара имане! Ще те дам на селяните — те ако искат, нека ти простят.

Тръгнали назад и стигнали в ограбеното село. Насред мегдана Крали Марко оставил Филип Маджарина с вързали ръце и заминал през Дунавското поле, към Железните врата. Там заварил ордата на Филипа — яде, пие и се весели. Грабнал една вършина и я насмел като стадо напреде си:

— Хайде да ви закарам в Македонската земя, нивите ми да пожънете, че е късно лято и вятърът рони червеното зърно! Когато стигнал белия Дунав, заварил пак двете робини — още перат ризи и плачат. Слязъл Марко от коня си, грабнал ризите и ги хвърлил в реката да ги отвлече към морето. Помен да не остане от тях! Извадил шарения пешкир и обърсал налетите тъмни очи на девойките.

Бистър и весел потекъл Дунавът край цветущия български бряг.

---

info

Информация за текста

$id = 9103
$book_id = 670
Източник: Моята библиотека / http://chitanka.info/text/9103
Сканиране: sir_Ivanhoe, август 2007 г.
Разпознаване и корекция: NomaD, август 2008 г.

Издание:
Ангел Каралийчев. Приказен свят. Том втори, 1982
Издателство „Български писател“, 1982